

Sygn. akt V CSK 616/17

## POSTANOWIENIE

Dnia 8 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa M.S.

przeciwko Gminie W. i „I...” S.A. w B.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 maja 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej „I...” S.A. w B. od wyroku Sądu  
Apelacyjnego w W.

z dnia 1 sierpnia 2017 r., sygn. akt I ACa [...] /17,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od strony pozwanej „I...” S.A. w B. na rzecz  
powoda kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł, tytułem kosztów  
postępowania kasacyjnego.**

## UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną strony pozwanej „I...” S.A. w B. od wyroku Sądu Apelacyjnego w W. z dnia 1 sierpnia 2017 r., sygn. akt I ACa [...] /17 Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecnictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001, III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7 - 8, poz. 147).

W skardze kasacyjnej strona pozwana zarzuciła naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez dowolną ocenę dowodów zgromadzonych w sprawie wskutek przyjęcia przez Sąd drugiej instancji za swoje błędnych ustaleń faktycznych Sądu pierwszej

instancji, które były sprzeczne ze stanowiskiem powoda zawartym w pozwie, treścią zgłoszenia z dnia 28 maja 2012 r. oraz treścią trójstronnego porozumienia z dnia 26 lipca 2012 r., a także w zakresie dowodów zgromadzonych w sprawie odnośnie do odpowiedzialności powoda za opóźnienie w wykonaniu II etapu umowy z dnia 14 września 2010 r. i oparcie wniosków wyłącznie na zeznaniach świadków przy wyraźnym braku korelacji treści tych zeznań z pozostałym materiałem dowodowym; art. 378 § 1 k.p.c. wskutek nierozpatrzenia zarzutu skarżącego podniesionego w apelacji naruszenia art. 651 k.c., które to pominięcie skutkowało uwolnieniem powoda od odpowiedzialności z tytułu opóźnienia w wykonaniu robót, uznaniem przez Sąd braku podstaw do naliczania kar umownych potrąconych przez pozwanego oraz w konsekwencji ustaleniem przez Sąd stanu faktycznego sprzecznego z twierdzeniami zawartymi w pozwie oraz dowodami zaoferowanymi przez powoda w toku procesu; art. 651 k.c. przez jego niezastosowanie i nieuwzględnienie bezspornych okoliczności, iż powód w toku realizacji umowy nie zgłaszał żadnych przeszkód pozwanemu w jej wykonywaniu, co wynika zarówno w treści pozwu, jak i pisma zawiadomienia powoda z dnia 28 maja 2012 r., w sytuacji gdy okoliczności opóźnienia w wykonaniu robót przytoczone przez powoda w pozwie nie znalazły odzwierciedlenia w dokumentacji budowy i okazały się nieprawdziwe.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłankach uregulowanych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały jednak spełnione.

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001, II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002, III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ., z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ.).

Przedstawione przez skarżącego zagadnienie prawne sprowadza się do tego, czy fakt niezgłoszenia przez wykonawcę przeszkód w prawidłowym wykonaniu robót, wbrew obowiązкови z art. 651 k.c., ma wpływ na uwolnienie się wykonawcy od odpowiedzialności z tytułu opóźnienia w wykonaniu umowy o roboty budowlane, czy brak takiego zgłoszenia w toku budowy skutkuje ograniczeniem możliwości powołania się wykonawcy po zakończeniu umowy na te okoliczności i uznanie ich za podstawę do zwolnienia się od odpowiedzialności za opóźnienie.

W stanie faktycznym sprawy powyższa kwestia nie wymaga wypowiedzi Sądu Najwyższego, gdyż w istocie dotyczy oceny okoliczności faktycznych konkretnej sprawy. Strona pozwana z faktu, że powód nie zgłaszał generalnemu wykonawcy przeszkód w realizacji robót, wywodzi, iż nie udowodnił on, iż niewykonanie w terminie robót budowlanych było następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności. Tymczasem z wiążących w postępowaniu kasacyjnym ustaleń faktycznych Sądów *meriti* (art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.) wynika, że powód nie mógł zrealizować robót budowlanych w umówionym terminie, tj. do 31 maja 2012 r., ponieważ już na początku 2012 r. w toku wykonywania II etapu robót pojawiły się przestoje i opóźnienia w wykonywaniu prac przez innych podwykonawców, a wykonanie robót przez tych podwykonawców miało wpływ na otwarcie frontu robót dla powoda. Podwykonawcy nie realizowali swoich robót, co było spowodowane przede wszystkim trudnościami finansowymi ówczesnego generalnego wykonawcy (co którego wszczęto postępowanie upadłościowe). Sądy ustaliły fakt opóźnienia prac realizowanych przez innych wykonawców nie tylko na podstawie osobowych źródeł dowodu, ale także świadectwa wykonania robót oraz harmonogramów prac. W związku z nieprzygotowaniem frontu robót dla powoda nie było możliwe przystąpienie przez niego do montażu sanitariatów, pomimo że wszystkie elementy zostały zakupione i przygotowane do zamontowania.

Przewidziana w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie.

Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ., z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14, nie publ.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

Oczywistą zasadność skargi kasacyjnej skarżący wywodzi z naruszenia wskazanych w zarzutach przepisów prawa procesowego i prawa materialnego.

Podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty oparte na przepisie art. 233 § 1 k.p.c. (art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c.). Jak wspomniano wyżej, omawiając podstawę odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej ze względu na brak występowania przywołanego przez stronę pozwaną zagadnienia prawnego, niezawinione przez powoda przyczyny, które spowodowały niezrealizowane przez niego robót budowlanych w umówionym terminie zostały ustalone nie tylko na podstawie osobowych źródeł dowodu, ale także świadectwa wykonania robót oraz harmonogramów prac. Dlatego brak dowodów na informowanie pozwanego przez powoda o przyczynach niemożności wykonania robót w terminie nie mogło przesądzić o odpowiedzialności powoda za niewykonanie w terminie robót budowlanych. Inaczej rzecz ujmując, brak formalnego zgłoszenia przez wykonawcę przeszkód w terminowym wykonaniu umowy o roboty budowlane, nie oznacza, że już z tego powodu należy mu przypisać odpowiedzialność za nieterminowe zrealizowanie robót budowlanych. Fakt przyczyn niezrealizowania robót w terminie, mający wpływ na zasadność naliczania kar umownych może być wykazywany przez podwykonawcę wszelkimi środkami dowodowymi. W tej materii nie obowiązuje formalna teoria dowodów.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 398<sup>21</sup> k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej (§ 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 2 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie Dz. U. 2015, poz. 1800, ze zm. w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. 2016, poz. 1668).

aj

ał